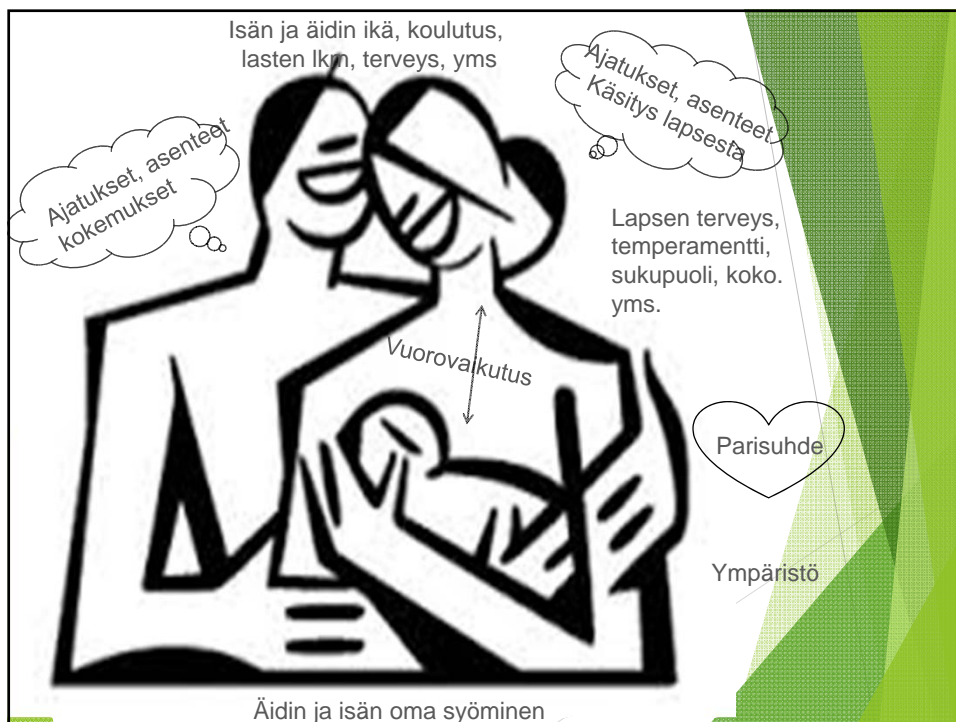


Vanhempiin liittyvien tekijöiden vaikutus ja äitien kokemukset imetyksestä ja lisäruokien antamisesta

Suomen vauvamyönteisyyskouluttajien verkostoseminaari

Jyväskylä 16.3.2017

Jenni Vaarno





Vanhempien oma syöminen?

Äidit:

- ▶ Syömishäiriö - lyhyempi imetys
- ▶ Rajoittava syöminen - imetyksen aloittaminen epätodennäköisempää ja imetyksen kesto lyhyempi ja syöttäminen ei lapsilähtöistä
- ▶ Neofobia - vähemmän terveellisiä ruokia lapselle



- ▶ Epäterveellinen ravinto - lyhyempi imetyksen kesto ja aikaisempi lisäruokien aloitus

Isät

- ▶ Ei juuri tutkittu

Vanhempien oma syöminen?

- ▶ Syömistapakyselylomake (4kk), ruokaneofobia ja ruokavalion laatu (13kk)
- ▶ Äitien rajoittava syöminen → aikaisemmin lisäruokia
- ▶ Äitien ruokaneofobia → lyhyempi täysimetyksen ja kokonaisimetyksen kesto
- ▶ Isien huono ruokavalion laatu → aikaisemmin lisäruokia ja lyhyempi imetyksen kokonaiskesto

Vanhempien masennus?

KUN ELÄMÄ ON
JATKUVAA SUMUA



Masentunutta mielialaa esiintyy 10-20 %:lla synnyttäneistä äideistä

Masennus ilmenee tavallisesti kuuden kuukauden kuluessa synnytyksestä

Riski sairastumiseen säilyy suurena jopa vuoden

Masentuneen mielialan taustalla on

Ajankohtaiset elämää kuormittavat tapahtumat

Parisuhteen vaikeudet

Omaan äitisuhteeseen liittyvät pettymykset ja menetyksen tunteet

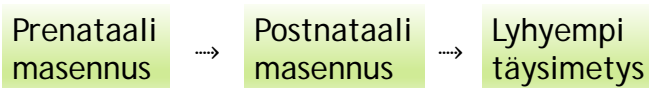
Aiemmat mielenterveydenhäiriöt

Äidin persoonallisuuden kypsyttömyys

Äidin masennuksella on haitallinen vaikutus äidin ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen

Vanhempien masennus?

- ▶ Edinburgh Postnatal Depression Scale eli EPDS-lomake (20rv & 4kk)
- ▶ Prenataalilla masennuksella ei suoraa vaikutusta imetyksen keston



- ▶ Masennus → vähäisempi suositusten noudattaminen

Ahlqvist-Björkroth, Vaarno ym. 2015

Parisuhdetyytyväisyys?

Puolisolla suuri merkitys imetykselle

Kahden pienen lapsen isä: "Imetys on hellyttävää, mutta mies jää vähän ulkopuoliseksi" Mies voi osallistua imetykseen tukemalla ja kannustamalla äitiä. Lisäksi mies voi esimerkiksi antaa pullosta pumppumaitoa YLE 16.10.2014

Imetyksen kuuluu vituttaa äitiä - ei isää
Blogi Tarinoita isän elämästä

"Juu, olis kiva kun isät imettäis yöllä ☺"
"Luulen, että minun imettäminen olisi loppunut jo kuukaudessa ja jos mies ei olisi kannustanut jne.!!!"
"...tietty isukki on myös hyvä palvelija =)"
"...se henkinen puoli on tärkein, millä isä voi osallistua imettämiseen" Vauva keskustelupalsta

Imetys tappaa parisuhteen - kun siirryin korvikemaitoon, seksihaluni palasivat Jouduin tekemään vaikean valinnan mieheni ja vauvan välillä.
HS 25.11.2016



Parisuhdetyytyväisyys

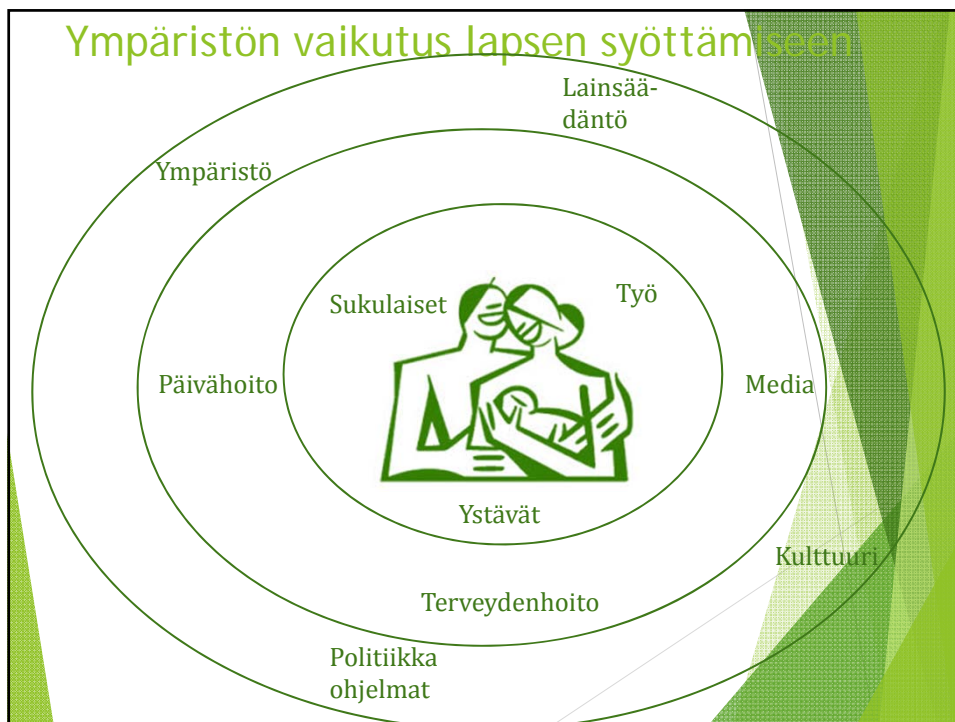
- ▶ RDAS - Revised Dyadic Adjustment Scale (20rv & 4kk)
- ▶ Äidin tyytymättömyys parisuhteeseen raskausaikana liittyi pidempään täysimetyksen keston
- ▶ Äiti kompensoi huonoa parisuhdettaan vahvemmalla vuorovaikutuksella lapsen kanssa - imettää pidempään?

Ahlqvist-Björkroth, Vaarno ym. 2015

Vanhempien taustatekijöiden vaikutus:

Variable	EBF duration (months)				Total BF duration (months)				Age of introduction CF (months)			
	n	Mean	sd	P	n	Mean	sd	P	n	Mean	sd	P
Family												
Martial status												
Married	685	2.55	2.1	<0.001	558	8.47	4.5	0.011	688	4.01	0.9	0.006
Not married	434	2.09	2.1		363	7.67	4.8		438	3.84	1.1	
Biological family*												
Yes	955	2.44	2.1	0.004	782	8.20	4.5	0.483	962	3.98	1.0	0.019
No	141	1.94	1.8		119	7.88	5.7		141	3.76	1.0	
Number of children												
1	612	2.10	2.0	<0.001	527	8.65	4.8	0.004	610	3.84	1.0	<0.001
≥2	516	2.68	2.1		401	7.77	4.5		525	4.07	1.0	
Family income†												
High income	523	2.42	2.1	0.401	435	8.25	4.5	0.455	526	3.98	0.9	0.233
Low income	583	2.32	2.1		478	8.02	4.8		586	3.90	1.0	
Mothers												
Age‡												
<30.3 years	477	2.35	2.1	0.897	400	7.79	4.6	0.040	469	3.86	1.0	0.026
≥30.3 years	624	2.37	2.0		506	8.42	4.6		639	4.00	1.0	
BMI status§												
Normal weight	635	2.59	2.0	<0.001	519	8.93	4.5	<0.001	641	4.03	0.9	0.003
Overweight	403	2.01	2.1		336	7.25	4.8		403	3.84	1.1	
Working status												
Working	834	2.31	2.1	0.184	695	8.26	4.5	0.219	844	3.93	1.0	0.553
Not working	281	2.50	2.1		224	7.82	5.0		278	3.97	0.9	
Occupational class¶												
Professionals	633	2.38	2.1	0.257	526	8.63	4.4	0.001	643	4.01	0.9	0.002
Others	349	2.22	2.0		284	7.46	5.0		346	3.80	1.1	
Education**												
Advanced	718	2.47	2.0	0.023	600	8.67	4.3	<0.001	725	4.01	0.9	0.005
Low	386	2.17	2.1		310	7.19	5.2		386	3.82	1.1	
Fathers												
BMI status												
Normal weight	327	2.56	2.1	0.046	267	8.62	4.7	0.061	333	3.98	1.0	0.941
Overweight	529	2.27	2.1		443	7.94	4.7		534	3.97	0.9	
Working status												
Working	984	2.36	2.1	0.675	808	8.11	4.4	0.482	987	3.94	1.0	0.604
Not working	115	2.45	2.1		95	8.46	6.0		118	3.89	1.0	
Occupational class												
Professionals	537	2.45	2.1	0.021	447	8.55	4.4	0.003	543	3.98	0.9	0.032
Others	368	2.12	2.0		310	7.47	5.1		367	3.84	1.0	
Education												
Advanced	520	2.56	2.1	0.002	432	8.88	4.1	<0.001	524	4.02	0.9	0.001
Low	554	2.17	2.0		455	7.45	5.0		557	3.84	1.0	
Children												
Sex												
Boys	574	2.25	2.0	0.229	472	8.35	4.8	0.192	578	3.88	1.0	0.028
Girls	543	2.44	2.1		448	7.95	4.5		546	4.01	1.0	
Birth weight												
<3000 g	154	1.92	1.9	0.004	127	7.27	4.6	0.021	148	3.70	0.9	0.001
≥3000 g	963	2.44	2.1		793	8.29	4.6		976	3.98	1.0	
Gestational age												
<37 weeks	48	1.37	2.0	0.001	38	6.19	4.6	0.014	47	3.85	1.1	0.014
≥37 weeks	1059	2.41	2.1		882	8.24	4.6		1095	4.22	1.0	

- ▶ Vanhempien siviilisaaty
- ▶ Biologinen perhe
- ▶ Lasten lukumäärä
- ▶ Äidin ikä, paino, ammatti ja koulutus
- ▶ Isän paino, ammatti ja koulutus
- ▶ Lapsen sukupuoli ja syntymäpaino



Äitien kokemukset ja näkemykset imettämisestä eri ympäristöissä / kulttuureissa?

- ▶ Suomessa täysimetyksen kesto 2,4kk ja imetyksen kokonaiskesto 8,1kk
- ▶ Salomonsaarilla täysimetyksen kesto 5,1kk ja imetyksen kokonaiskesto 21,7kk
- ▶ 1-2vuotiaiden lasten äitien haastattelut
- ▶ N= 34 (FI) & 45 (SB)



Suomi

- ▶ Imetyksen hyödyt tunnettiin
- ▶ Halu imettää
- ▶ Huoli maidon riittävydestä
- ▶ Äitiyden mitta
- ▶ Säännöt ja kontrolli



Salomonsaaret

- ▶ Luonnollinen tapa ruokkia lapsi
- ▶ Itsestänselvyys / ainoa vaihtoehto?
- ▶ Rentous
- ▶ Lapsentahtisuus
- ▶ Perheen tilanteen mukaan



Miten imetystä voisi tukea?

- ▶ Perheen syömistavat äitiysneuvolassa
- ▶ Masennuksen tunnistaminen ja hoito jo raskausaikana
- ▶ Parisuhde ja imetys?
- ▶ Perheen ratkaisun kunnioittaminen
- ▶ Imetyksen näkyvyys yhteiskunnassa
- ▶ Vertaistuki sukulaisilta ja ystäviltä
- ▶ Imetysohjaus

Kiitos!

jenni.vaarno@utu.fi